

Prezydent
Rzeczypospolitej Polskiej

Warszawa, 15 października 2017 roku

Jego Magnificencja
Ksiądz Profesor Antoni Dębiński
Rektor
Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego Jana Pawła II
Uczestnicy
Inauguracji Roku Akademickiego 2017/2018

Magnificencjo Księżo Rektorze! Dostojny Senacie!
Panie Premierze!
Ekscelencje, Czcigodni Kapłani i Profesorowie!
Drodzy Studenci!
Szanowni Państwo!

W uroczystym dniu rozpoczęcia roku akademickiego 2017/2018 serdecznie pozdrawiam władze, kadre naukową, wszystkich pracowników oraz studentów Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego Jana Pawła II. Jest to rok szczególny, w którym przypada jubileusz stulecia działalności Państwa znamienitej uczelni. Dewiza KUL – Deo et Patriae, Bogu i Ojczyźnie – najlepiej opisuje Państwa misję oraz bogactwo stuletnich zasług. Jako jeden z najstarszych i najbardziej renomowanych uniwersytetów w naszym kraju, a także jako uznany w świecie ośrodek myśli katolickiej, KUL swoimi badaniami, nauczaniem, refleksją i pracą formacyjną ofiarował Polsce i Polakom nieocenione dary. W imieniu Rzeczypospolitej, pragnę serdecznie za to podziękować. Dziękuję za jednocześnie akcentowanie roli nauki i znaczenia fundamentalnych wartości, bez których nasze człowieczeństwo i życie w społecznej wspólnotcie nie mogłyby się realizować. Jak mówił święty Jan Paweł II w przemówieniu wygłoszonym tutaj przed 30 laty: „Im dalej sięga wysiłek związany z poznaniem, czyli odkryciem prawdy o przedmiotowej rzeczywistości (...) człowiek coraz bardziej musi (...) bronić prawdy o sobie samym”. Składam Państwu wyrazy uznania, że potrafią Państwo być tej prawdy poszukiwaczami i orędownikami. Serdecznie gratuluję immatrykulowanym studentom, którzy z satysfakcją dołączają do uniwersyteckiej społeczności. Pragnę również pozdrowić Pana Premiera Jarosława Gowina, który wygłosi dziś wykład inauguracyjny.

Przed ludźmi nauki, ale też przed politykami, twórcami kultury i przedsiębiorcami stoi dziś wielkie, pilne zadanie. Musimy zintensyfikować rozwój cywilizacyjny Polski. Nie będzie to możliwe bez reorganizacji systemu szkolnictwa wyższego oraz sposobu zarządzania instytucjami naukowymi. Uważam to za jeden z priorytetów polityki naszego państwa. Trwające od dwóch lat dyskusje i konsultacje, zwłaszcza w ramach Narodowego Kongresu Nauki, zaowocowały zgłoszonymi przez rząd propozycjami reform. Ufam, że końcowe uzgodnienia w tej sprawie zyskają Państwa aprobatę. Poszukując nowych rozwiązań, trzeba jednak pamiętać o tym, co w polskiej nauce jest dobre i sprawdzone, także w dydaktyce akademickiej. O instytucjach, zespołach i wybitnych osobistościach, które reprezentują najwyższy poziom światowy. Włączając się w nurt debat intelektualnych Europy i świata, warto czerpać z polskich doświadczeń, szczególnie tych związanych z oporem wobec totalitaryzmów. Powinniśmy respektować, ochraniać i przekazywać kolejnym pokoleniom wartości takie, jak wolność słowa i wolność nauki, kultura i rzeczywisty pluralizm debaty akademickiej, wysokie standardy naukowych sporów i dociekań. Misja szkoły wyższej jest i pozostanie niezmienna: kształcić, a w pewnej mierze również wychowywać elity społeczne. Aby tak było, konieczne jest wystrzeżenie się wszelkich pokus ideologizacji, poszanowanie tradycyjnej hierarchii uczeń – mistrz, inspirowanie innych własną pasją twórczą i badawczą oraz ukazywanie młodym adeptom nauki, jak pragmatycznie wykorzystywać swoją wiedzę i umiejętności. W nowym modelu zarządzania uczelniami i jednostkami badawczymi słuszne dążenie do związania nauki z życiem społecznym i rozwojem gospodarki nie może naruszać autonomii nauki ani pośpieszać znaczenia podstawowych wartości, którym ma ona służyć.

Historia polskiej nauki oraz dzieje polskiej inteligencji pozwalają ufać, że, podobnie jak w przeszłości, polskie uczelnie sprostają wyzwaniom obecnego czasu. W trakcie przyszlórocznych obchodów stulecia odzyskania przez Polskę niepodległości uhonorujemy pokolenie, które wywalczyło, wypracowało, a następnie formowało II Rzeczpospolitą jako państwo nowoczesne. Jako kraj, który pod wieloma względami był w ówczesnej awangardzie rozwiązań ustrojowych, osiągnięć nauk ścisłych i myśli technicznej oraz rozwoju nauk społecznych, kultury i sztuki. Jestem przekonany, że duma z tych świetnych tradycji oraz przynależny autentycznym elitom patriotyzm skłonią środowiska akademickie do włączenia się w obchody tego niezwykłego jubileuszu w sposób godny, uroczysty, z inwencją i wizjonerskim rozmachem. Miło mi Państwa poinformować, że zaproszenie do grona członków Komitetu Narodowych Obchodów Setnej Roczniczy Odzyskania Niepodległości Rzeczypospolitej Polskiej przyjął również przedstawiciel Konferencji Rektorów Akademickich Szkół Polskich. Bardzo liczę na Państwa aktywny, twórczy wkład w upamiętnienie wielkiego polskiego sukcesu. Ufam, że będą Państwo współtworzyć wydarzenia, które – odnosząc się do tamtej historycznej cezury – z czasem same zyskają miano historycznych.

Szanowni Państwo! Rok 1918 ukazał ciągłość przekazu ideałów i wartości, które określają naszą polską i europejską tożsamość. Wolność w aspekcie indywidualnym i zbiorowym, a także zakorzeniona w dziedzictwie chrześcijańskim międzyludzka solidarność były programem tych, którzy słowem i czynem najpierw wskrzesili, a potem umacniali niepodległą Polskę. Ukształtowany przez wielki republikański charakter naszej państwowości i życia zbiorowego został wtedy potwierdzony i znacząco pogłębiony. Pamiętając o tym, warto na nowo przemyśleć to, co dotąd sprzyjało sile Rzeczypospolitej i pomyślności jej obywateli – oraz jak odnieść te doświadczenia do współczesności. Sądzę, że rozważania te powinny mieć wymiar także, lecz nie wyłącznie akademicki – w najlepszym rozumieniu tego słowa. Zbliżające się referendum konsultacyjne dotyczące nowej ustawy zasadniczej to okazja, aby wszyscy obywatele naszego kraju, w tym również środowiska naukowe i artystyczne, wyrazili swoje oczekiwania odnośnie do kluczowych zasad i instytucji ustrojowych, a nawet konkretnych zapisów nowej konstytucji. W tej ogólnonarodowej debacie Państwa głos powinien wybrzmieć szczególnie wyraźnie. Gorąco zapraszam i zachęcam, aby w oparciu o swoją wiedzę i autorytet dali Państwo przykład współodpowiedzialności za przyszłe losy demokratycznej i praworządnej Rzeczypospolitej.

Życzę Państwu owocnego, pełnego sukcesów, roku akademickiego. Niech będzie to pomyślny czas dla polskiej nauki i niech zapisze się on jako kolejny, znaczący rozdział w historii znakomitego dorobku Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego Jana Pawła II. Niech ten rok przyniesie Państwu spełnienie zamierzeń i będzie udany dla każdego z Państwa osobiście. Raz jeszcze serdecznie wszystkich Państwa pozdrawiam.

Z wyrazami szacunku